

שיעור שלישי:

מטרות:

- היכרות ראשונית עם סוקרטס ואפלטון.
- קריאה של משל המערה.
- הבנת רמות ההכרה השונות אצל אפלטון.

מהלך השיעור:

א. חלוקה לקבוצות (שלוש או רביעיות) ותחרות קצרה בספריה או במעבדת מחשבים, מי יכול לספק מידע ראשון על האישים והמונחים הבאים: אפלטון, סוקרטס, פוליטאה, צורת השלטון באתונה הקלאסית, דיאלוג.

ב. קריאת משל המערה ("פוליטאה" ספר ז', עמ' 425-421).

ג. בקבוצות קטנות: לצייר את המערה והכלואים כפי שמתאר אותם אפלטון.

ד. דיון בכיתה כמה רמות שונות של הכרה מתוארות במשל? אילו הן?

- הצללים על קיר המערה.

- מה שמתרחש בתוך המערה.

- הצללים על הארץ מחוץ למערה.

- הדברים באור השמש.

ה. הצגת הנמשל של אפלטון (עמ' 425).

ו. דיון: האם יש מצבים בהם אנו מרגישים כמו אנשים שכלואים במערה? האם אתם חושבים שמשל המערה מתאר אספקטים של החיים העכשוויים?

לדוגמא: אירוע חדשותי – התפוצץ צינור מים גדול בדרך חיפה בתל אביב והיה פקק תנועה נוראי בשעת הלחץ. איך זה מוצג בחדשות (פנים המערה מול המסך) – 20 שניות, כמה צילומים, ראיון עם שלושה נהגים מתוסכלים ועובד של עיריית תל-אביב שאומר שהצינור היה ישן. גם כשאנו לומדים איך עורכים כתבה לטלוויזיה, עדיין איננו יודעים את האמת (מסתובב משוחרר בתוך המערה). גם אם אנחנו נמצאים באירוע עצמו, אנו רואים רק חלק קטן מנקודת המבט שלנו שלא באמת מקיף את כל האירוע (הצללים לאור השמש). רק אם אנחנו מצליחים להפשיט את האירוע מנקודת המבט שלנו ולראות אותו כסוג של אירוע כללי, אנו רואים לדעת אפלטון, את האמת.

מקורות:

אפלטון "פוליטאה (מדינה)" בתוך *כתבי אפלטון* כרך שני. תרגום: יוסף ליבס. ירושלים: שוקן 1979.

חומרים דרושים:

דפי ציור (גודל לפחות 3A).

צבעי פנדה, צבעי עפרון או טושים.